

Bijlage 1: Voortgangsrapportage Intensiveringsplan preventie vogelgriep januari 2025

Hoofdstuk/ paragraaf	Lopende acties van Intensiveringsplan preventie vogelgriep	Voortgang januari 2025
HOOFDSTUK 1: HUMAAN		
1.1 Continue beoordeling risico's vogelgriep		
	Continue internationale en nationale beoordeling van risico's. Signaleren, beoordeling en risicomangement in de Nederlandse zoönosenstructuur. Het ontwikkelen, up-to-date houden en publiceren van een land-specifieke risk assessment voor de Nederlandse situatie.	Dit is een continu proces. RIVM heeft een plan van aanpak voor het landspecifieke risk assessment opgesteld en een expertgroep samengesteld, die recent criteria hebben besproken/vastgesteld om het risiconiveau te bepalen. Het actuele risiconiveau wordt gepubliceerd op de RIVM website.
	Aanvullend onderzoek naar de fenotypische componenten van (nieuwe) AI-virussen bij zoogdieren met het oog op het zoönotisch risico.	Onderzoek wordt uitgevoerd, continu proces.
1.2. Voorbereiden op mogelijke vogelgriepscenario's		
	Systematisch opstellen van verschillende scenario's van verspreiding vogelgriep voor verbeteren paraatheid en respons. Scenario's worden vervolgens verder uitgewerkt en handelingsopties worden toegevoegd. Op basis van de scenario's wordt bekeken of in de bestaande draaiboeken de respons moet worden aangepast.	Het RIVM heeft aan de hand van drie mogelijke scenario's geïnventariseerd of er nog verbeterpunten zijn in de response en surveillance voor vogelgriep. Hieruit bleek dat we in Nederland al goed zijn voorbereid, maar dat er nog een aantal acties mogelijk zijn op het terrein van communicatie en monitoring of onderzoek, die nu kunnen worden ingezet. Andere acties zijn voorbereid maar worden pas in gang gezet als het risiconiveau daar aanleiding toe geeft.
1.3. Voorzorgsmaatregelen voor personen met een verhoogd risico		
	Verstrekken virusremmers en aanbieden van grieprik aan ruimers. Protocollen voor mensen die in contact hebben gestaan met besmette pluimveebedrijven. Testen van personen met klachten. Adequate verstrekking chemoprofylaxe via Arbo-systematiek.	Preventieve maatregelen zijn geïmplementeerd en worden ingezet indien nodig.
	Laagdrempelig aanbieden van seizoensgriepvaccinatie aan personen die professioneel betrokken zijn bij het opruimen van dode wilde vogels en zoogdieren en varkens- en pluimveehouders. Onderzoek naar aanvullende maatregelen t.b.v. aankoop en distributie van vaccins ten behoeve van seizoensgriepvaccinatie voor risicodoelgroepen.	De GGD'en bieden preventief een seizoensgriepvaccinatie aan bij personen die werkzaam zijn op een bedrijf waar sprake is van een ruiming vanwege vogelgriep. Over de vaccinatie werd voor het huidige griepseizoen opnieuw ingezet op communicatie om werknemers en vrijwilligers te informeren over het belang van de seizoensgriepvaccinatie in relatie tot vogelgriep en hen te stimuleren om de seizoensgriepvaccinatie via de werkgever of op eigen gelegenheid te halen.
1.4. Versterken van humane surveillance		
	Proactieve monitoring voor personen die op een besmet pluimveebedrijf mogelijk in aanraking zijn geweest met vogelgriep. Onderzoek door de GGD bij klachten. Toevoegen varkenshouders aan proactieve monitoring, indien er vogelgriep bij varkens wordt vastgesteld.	Sinds september 2023 is de proactieve monitoring voor <i>onbeschermd</i> blootgestelden bij de GGD in werking (d.w.z. testen op grond van gelopen risico, ook zonder aanwijsbare klachten of symptomen).

	Uitbreiding surveillance naar personen die in contact zijn geweest met besmette wilde dieren. Aanbieden van laagdrempelige diagnostiek voor mensen met klachten die in contact zijn geweest met besmette dieren, ook niet-beroepsmatig. Organiseren communicatie hierover.	<i>Beschermd</i> blootgestelden (ruimers etc.) worden passief gemonitord door arbodienst (alleen bij klachten testen via GGD). Communicatie is gedaan via Rijksoverheid.nl, RIVM en via media, in artikelen en nieuwsberichten, om bij doelgroepen zoals ruimers en dierenverzorgers, en zorgverleners de bekendheid te vergroten dat mensen zich kunnen laten testen via de GGD bij blootstelling en klachten. Inzet is om doelgroepen rondom wilde vogels en (zoog)dieren ook proactief te monitoren wanneer het nodig is (o.b.v. risico).
	Kwaliteitscontrole programma vogelgriep diagnostiek. Voor alle diagnostische laboratoria een extern kwaliteitscontrole programma opzetten voor detectie van potentieel zoönotische virussen.	Het Nationaal Influenza Centrum heeft in 2023 een kwaliteitscontrole traject uitgevoerd, waarbij 50 laboratoria in Nederland en overzeese gebieden deelnamen. Alle labs beschikken over minimaal een test om dierlijke influenza vast te stellen; het NIC kan doortesten op vogelgriep waar nodig.
1.5. Communicatie over blootstellingsrisico en beschermingsmiddelen		
	Doelgroepgerichte communicatie om het blootstellingsrisico aan bronnen van vogelgriep te beperken: <ul style="list-style-type: none"> - Intensiveren communicatie over bescherming voor mensen die in contact kunnen komen met besmette dieren - Adequate communicatie over het zoönotisch risico binnen het Landelijk platform vogelgriep in wilde dieren voor medewerkers en vrijwilligers bij organisaties van natuurbeheer, dierenopvang en voor het algemene publiek, in samenwerking met veldpartijen - Cursus voor wildopvangorganisaties om o.a. de herkenning van mogelijke zoönosen te vergroten 	De communicatie-kanalen zijn er en worden ingezet als daar aanleiding toe is. De website Rijksoverheid.nl/vogelgriep wordt up-to-date gehouden en vraag/antwoorden toegevoegd wanneer nodig (bv pagina voor huisdierbezitters). De cursus zoönosen voor wildopvangorganisaties is al enkele keren gegeven in 2024 en wordt in 2025 herhaald.
	Verbeteren van bewustwording van zorgverleners, zodat zij patiënten met luchtwegklachten vragen naar mogelijke blootstelling aan zieke of dode vogels of andere dieren.	In overleg met RIVM en GGD is hier (naast bovenstaande acties bij vergroten bekendheid diagnostiek) geen extra informatie uitgegaan. Via het Nationaal actieplan versterken zoönosenbeleid is al ingezet op zoönosegeletterdheid van professionals. Zorgverleners worden geïnformeerd via bestaande kanalen; signalering kan worden opgeschaald wanneer nodig.
HOOFDSTUK 2: WILDE DIEREN		
2.1. Opruimen dode wilde vogels		
	Zorgen voor een structuur waarbinnen regionale en lokale partijen (waaronder de veiligheidsregio's) het opruimen van kadavers en de omgang met zieke wilde vogels zelf goed kunnen organiseren en uitvoeren (Landelijk platform vogelgriep in wilde dieren). Binnen het platform worden protocollen ontwikkeld, communicatienetwerken opgezet en waar nodig onderzoeken uitgezet.	LVVN faciliteert de bijeenkomsten van het Landelijk platform vogelgriep in wilde dieren. Hierin zitten naast VWS en het RIVM allerlei partijen uit het veld aan tafel, waardoor signalen en knelpunten snel kunnen worden opgepikt. De beleidslijn voor het opruimen van kadavers en de omgang met zieke wilde dieren met vogelgriep is samen met de partijen uitgezet in de recent geüpdatete Leidraad "Omgang met wilde dieren met vogelgriep".

	Verkennen of en hoe kan worden bijgedragen aan knelpunten in situaties met grote aantallen dode wilde vogels in een gebied, die opgeruimd moeten worden vanuit potentieel zoönosenrisico's en/of waar dat belangrijk is voor soortenbescherming.	De analyse is uitgevoerd. Vanuit het zoönosenrisico en soortbescherming is momenteel geen noodzaak om het huidige beleid aan te passen. De situatie wordt opnieuw beoordeeld op het moment dat het risico voor mens en dier in Nederland verandert.
	Ontwikkeling vogelgriep-app en vogelgriep-telefoonnummer	De vogelgriep-app is geüpdatet. Zoogdieren kunnen nu ook worden gemeld. Het samenvoegen van datasystemen die ook meldingen van vogelgriep bijhouden zal in 2025 mogelijk worden gemaakt. Het vogelgriep-telefoonnummer is sinds mei 2024 live. Pluimveehouders, hobbyhouders en burgers kunnen hier terecht voor informatie over vogelgriep.
	Centralisatie beschikbare informatie en data over vogelgriep op website Rijksoverheid. Binnen het Landelijk platform worden inhoudelijke vragen uit het veld opgehaald en beantwoord. Voorbeeld is validatie van sneltesten voor vogelgriep.	De informatie over vogelgriep op de website van de Rijksoverheid wordt regelmatig geüpdatet. Onder andere naar aanleiding van vragen die vanuit het Landelijk platform zijn opgehaald. Er is een pilot gestart voor het gebruik van de sneltest bij de NVWA, WBVR en DHWC. De resultaten worden eind 2025 verwacht. Afhankelijk van de bevindingen wordt bezien op welke manier de sneltesten gebruikt kunnen worden als aanvulling op de bestaande diagnostiek.
2.2. Versterken van monitoring in wilde dieren		
	Opdracht geven voor een nader onderzoek naar de aanwezigheid van vogelgriep onder katten met een eigenaar.	Het onderzoek naar vogelgriep bij buitenkatten van de Faculteit Diergeneeskunde is voltooid en als bijlage bij deze Kamerbrief gepubliceerd.
	Convenience sampling bij vossen en zeehonden.	LNVN heeft het DWHC en WBVR opdracht gegeven om 50 vossen uit Friesland te onderzoeken op HPAI. Omdat er in 2024 weinig wilde vogels met HPAI waren en ook weinig dode wilde vossen, is het onderzoek verlengd naar eind 2025. Dode zeehonden die bij het DWHC binnenkomen worden standaard getest op HPAI.
2.3. Ondersteuning voor wildopvangcentra en dierenhulporganisaties		
	Inspanning om dierenhulporganisaties te ondersteunen, zolang de vogelgriepsituatie bij wilde dieren (vanwege de grote aantallen dode en zieke wilde vogels) een substantiële inzet van vrijwillige dierenhulporganisaties vraagt.	Dierenhulporganisaties mogen nog steeds gebruik maken van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) uit coronavoorraad. In 2021 en 2023 hebben zij eenmalig een financiële bijdrage ontvangen. Mocht de vogelgriepsituatie verergeren en weer een substantiële inzet vragen, dan zal worden beoordeeld of een financiële ondersteuning nodig is.
	Er wordt door het ministerie van LNVN samen met de wildopvangcentra binnen het 'Landelijk platform vogelgriep in wilde dieren' gekeken naar knelpunten die zij nu ervaren.	Knelpunten worden bij de twee maandelijkse overleggen van het Landelijk platform in kaart gebracht. Er vindt overleg plaats over de opvang van zieke vogels en hoe dit op een veilige manier mogelijk zou kunnen (zowel humaan als veterinair gezien).

2.4. Soortenbescherming		
	Lopend overleg met experts om mogelijke maatregelen te identificeren om het herstel van getroffen populaties te bevorderen. De provincies worden hierin betrokken vanuit hun verantwoordelijkheid voor het beheer van populaties.	Er is onderzoek uitgezet bij Sovon naar de mogelijke impact van HPAI op de doelen voor vogelsoorten. Dit rapport is in 2024 opgeleverd. Deze informatie kan helpen bij het verder richting geven van eventuele maatregelen om de impact van HPAI op vogelsoorten te beperken.
HOOFDSTUK 3: GEHOUDEN DIEREN		
3.1. Huidige bestrijdingsmaatregelen beperken risico's, maar hebben veel impact		
	Uitvoeren bestrijdingsmaatregelen bij uitbraken onder gehouden vogels.	Van januari 2024 tot 17 november 2024 zijn uitbraken van vogelgriep onder gehouden vogels uitgebleven. Op 18 november 2024 is in Putten de eerste uitbraak van 2024 vastgesteld. Mede naar aanleiding daarvan is de landelijke ophok- en afschermplicht ingesteld. Het tentoonstellingsverbod is aangescherpt: voor risicovogels is het houden van een tentoonstelling of het bijeenbrengen van risicovogels niet langer toegestaan.
3.2. Vaccineren gehouden pluimvee		
	Stapsgewijs traject om vaccinatie zo snel mogelijk en met zo gering mogelijk risico's voor volks- en diergezondheid mogelijk te maken: <ul style="list-style-type: none"> - Twee vaccins worden in een veldproef verder onderzocht op effectiviteit - Het streven is om een pilot met meer bedrijven uit te voeren om ervaring op te doen en inzicht te krijgen in het uitvoeren van vaccinatie in de praktijk en alle aspecten die daarbij komen kijken. De pilot start na de eerste transmissieproef van de veldproef en met een door de EMA toegelaten vaccin. - Vervolgstappen richting een grootschalige vaccinatiecampagne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Start van veldproef september 2023. Het tweede dierexperiment in het kader van de veldproef is afgerond. Beide rapporten, voor de twee vaccins, zijn bijgesloten. In het najaar is de derde transmissieproef uitgevoerd. Resultaten worden in het eerste kwartaal van 2025 verwacht. - De voorbereidingen voor een pilot op enkele legbedrijven loopt. Het streven is de pilot te starten in het voorjaar van 2025. - Op basis hiervan zullen verdere stappen worden gezet om te komen tot een grootschalige vaccinatiecampagne.
	In kaart brengen met welke handelspartners mogelijk problemen bij de afzet kunnen ontstaan en ondersteunen van de sector bij het minimaliseren van eventuele mogelijke gevolgen van vaccinatie voor de handel.	Er vinden gesprekken plaats met een lijst van prioritaire landen over aanpassing van certificaten en acceptatie van producten indien Nederland start met de pilot.
3.3. Verplicht bioveiligheidsplan voor pluimveebedrijven		
	Uitwerking verplicht bioveiligheidsplan in regelgeving en instellen voor alle commerciële pluimveebedrijven	Begin 2025 wordt de regelgeving voor een bedrijfsspecifiek bioveiligheidsplan voor pluimveebedrijven gepubliceerd.
3.4. Structuurmaatregelen om (impact van) uitbraken in de toekomst te beperken		
	Structuurmaatregelen die op de lange termijn het risico op en de impact van uitbraken met vogelgriep verkleinen, zowel voor de huidige als voor nieuwe varianten van vogelgriep. Daarvoor wordt gekeken naar maatregelen in gebieden met een verhoogd risico op vogelgriep, zoals pluimveedichte en waterrijke gebieden: <ul style="list-style-type: none"> - Verwachte afname van bedrijven in pluimveedichte en waterrijke gebieden als gevolg van NPLG en regelingen voor vrijwillige bedrijfsbeëindiging. 	<ul style="list-style-type: none"> - In totaal hebben 225 pluimveehouderijen zich aangemeld voor de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv) en de Lbv-plus: 54 voor de Lbv en 171 voor de Lbv-plus. Er zijn op 214 beslissingen genomen en 98 overeenkomsten getekend (peildatum 27 november 2024). - Het NPLG is stopgezet. Daarmee is ook de meekoppelende structurerende keuze dierziekten en zoönosen vervallen. Momenteel worden de mogelijkheden verkend

	<ul style="list-style-type: none"> - Uitwerking definities waterrijke en pluimveedichte bedrijven t.b.v. impactanalyse (en meekoppelende structurerende keuze voor het NPLG) - Impactanalyse door experts naar de verwachte effectiviteit (verlaging van het risico voor dier- en volksgezondheid) en impact van structuurmaatregelen op de sector. - Uitwerken mogelijkheden regelgeving en afstemming met BZK en lokale overheden. Daarna zorgvuldige besluitvorming en gedegen onderbouwing. 	<p>om de adviezen die waren opgesteld ten behoeve van het NPLG elders te toe te passen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Experts van Wageningen Economic Research (WEcR) zijn in 2024 gestart met het uitvoeren van een impactanalyse naar de structuurmaatregelen uit het intensiveringsplan. WEcR onderzoekt de sociaal-economische impact van deze maatregelen. De analyse van WEcR wordt naar verwachting begin 2025 afgerond. Vervolgens zullen andere experts gevraagd worden om de impact van de structuurmaatregelen op de volks- en diergezondheid te analyseren. - Na afronding van de totale impactanalyse kan een besluit worden genomen over het opstellen van bevoegdheden, het in procedure brengen van benodigde wetgeving en vervolgens de daadwerkelijke uitvoering ervan. Dit zal in goed overleg met andere (decentrale) overheden en stakeholders gebeuren.
3.5. Aanvullende maatregelen varkenshouderij		
	<p>Er wordt ingezet op de volgende maatregelen voor de varkenshouderij of gemengde bedrijven met varkens en pluimvee”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering Pilot monitoring influenzastammen varkenshouderij, waarbij informatie wordt verzameld over de aanwezigheid van verschillende influenzastammen op Nederlandse varkensbedrijven. - Verkenning welke maatregelen genomen worden als vogelgriep wordt aangetroffen bij varkens en uitwerking in een beleidsdraaiboek. Zodra het beleidsdraaiboek gereed is zal een bestrijdingsbevoegdheid voor vogelgriep bij varkens worden ingevoerd, zodat bij een eventuele uitbraak maatregelen getroffen kunnen worden. - Invoeren van een bioveiligheidsplan voor alle veehouderijen na de uitrol van het verplichte bioveiligheidsplan voor pluimveebedrijven. Hierbij wordt prioriteit gegeven aan de varkenshouderij. - In de basismonitoring bij varkens zal meer aandacht worden besteed aan vogelgriep. Via gerichte doelgroepencommunicatie zullen houders van varkens met buitenuitloop gestimuleerd worden om dieren in te sturen voor pathologisch onderzoek. Tevens zal bij pathologisch onderzoek versterkt worden ingezet op het testen van varkens op vogelgriep bij neurologische verschijnselen of longafwijkingen. Onderzoeksvoorstel uitwerken gericht op influenza en vogelgriep bij biologisch gehouden varkens met buitenuitloop. - Ten aanzien van gemengde bedrijven op basis van onderzoek afwegen of er nog meer of andere maatregelen nodig zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Als vervolg op de pilot wordt de surveillance in zijn huidige vorm voortgezet waarbij oog wordt gehouden voor het borgen van een landelijke dekking van deze surveillance. In 2025 wordt gezien of, en hoe deze surveillance na 2026 kosteneffectief voortgezet kan worden. - Het beleidsdraaiboek Vogelgriep bij gehouden varkens is gepubliceerd. In de Regeling diergezondheid is een bestrijdingsbevoegdheid voor vogelgriep bij varkens gecreëerd. - Na publicatie van de regelgeving voor een verplicht bioveiligheidsplan voor pluimveebedrijven, wordt de uitrol van een bioveiligheidsplan voor andere sectoren verder opgepakt. De varkenshouderij heeft daarbij de hoogste prioriteit. - De basismonitoring is ingericht door de GD en wordt door hen uitgevoerd. GD heeft hierover contact gehad met de Vereniging Buitenvarkenshouders. De resultaten uit dit onderzoek kunnen ook gebruikt worden in het onderzoeksprogramma van EU Strong One Health. - Aan de pilot varkensinfluenza surveillance hebben enkele gemengde bedrijven deelgenomen. Als vervolg op de pilot wordt de surveillance in zijn huidige vorm voortgezet. In 2025 wordt gezien of, en hoe deze surveillance na 2026 kosteneffectief voortgezet kan worden.
	<p>Europese versterking surveillance zoönotische pathogenen bij dieren en in het milieu.</p>	<p>Complementair aan de voornoemde surveillance van varkens wordt in het Europese project Strong1Health gewerkt aan de surveillance van outdoor varkens en wilde</p>

		<p>zwijnen voor HPAI virus en varkensinfluenzavirussen. Doel van de surveillance is inzicht krijgen en houden in welke varianten van varkensgriepvirus met welke eigenschappen op Nederlandse varkensbedrijven voorkomen. Deze varianten kunnen dan worden vergeleken met de varianten van griepvirussen die bij mensen en vogels zijn gevonden, ook van elders in de wereld.</p>
<p>3.6. Convenant Diergezondheidsfonds</p>		
	<p>De risico's op vogelgriep, de uitbraken van de afgelopen jaren en de endemische aanwezigheid in wilde vogels zal worden meegenomen in de afspraken rond een nieuw convenant.</p>	<p>Er is een nieuw convenant voor het DGF afgesloten dat op 1 januari 2025 is ingegaan. De daarin afgesproken plafondbedragen voor pluimveeziekten zijn vervolgens opgenomen in het Besluit diergezondheid. Daarin zijn nieuwe plafondbedragen opgenomen voor de bestrijding van pluimveeziekten. Daarin is opgenomen dat indien de eerste resultaten van de veldproef en de pilot met preventieve vaccinatie tegen hoogpathogene aviaire influenza van pluimvee gunstig zijn, de minister en de pluimveesector in overleg treden over de vraag of, en zo ja op welke wijze financiering via het DGF een rol kan spelen bij de vaccinatie tegen HPAI, en over de vraag of differentiatie van de heffingen een bijdrage kan leveren aan grootschalige preventieve vaccinatie tegen HPAI.</p>
<p>HOOFDSTUK 4: ONDERZOEK</p>		
	<p>De ministeries van LVVN en VWS hebben samen met wetenschappers het initiatief genomen tot het oprichten van een onderzoeksconsortium vogelgriep. LVVN en VWS wachten de voorstellen van het onderzoeksconsortium af en zullen deze daarna beoordelen.</p>	<p>In gezamenlijkheid hebben de onderzoeksinstituten met de ministeries bepaald waar de prioriteit moet worden gelegd bij onderzoek naar vogelgriep. Het eerste onderzoek van het onderzoeksconsortium is in september 2024 gestart. Dit is onderzoek naar de genetische en fenotypische eigenschappen van HPAI virus H5N1. De uitkomsten kunnen bijdragen aan het verbeteren van risicoanalyses ten behoeve van volks- en diergezondheid in Nederland.</p>
	<p>Er loopt via verschillende instituten onderzoek naar vogelgriep</p>	<p>In 2024 is regulier onderzoek uitgevoerd in het kader van de wettelijke onderzoekstaken. In aanvulling daarop is in het consortium in het najaar van 2024 onderzoek gedaan naar het verband tussen genetische samenstelling van vogelgriepvirussen en de fenotypische karakteristieken, waaronder vermogen van het virus om andere diersoorten te infecteren dan de bekende soorten zoals pluimvee en carnivoren. Dat onderzoek is afgerond en de resultaten worden in het eerste kwartaal van 2025 verwacht.</p> <p>De reguliere monitoringprogramma's hebben in heel 2024 gelopen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Serologische monitoring pluimvee op commerciële houderijen op het voorkomen van laagpathogene varianten (Royal GD) • Levendewildevogelmonitoring (EMC) • Dodevogelmonitoring (SOVON/DWHC/WBVR) • Zoogdiermonitoring indien aan de orde

	Het mogelijk effect van infecties op grote schaal bij wilde fauna zal ook worden bekeken	Onderzoek van SOVON naar impact van HPAI op populaties is afgerond.
	LVVN pleit er bij de Europese Commissie voor om in onderzoek zoveel mogelijk op te trekken met onderzoekers uit andere lidstaten, om de krachten te bundelen, onderzoek te harmoniseren en taken te verdelen.	Dit gebeurt onder andere in de werkgroep waarin de CVO's van verschillende lidstaten samenkomen en de werkgroep vaccinatie HPAI van de Europese Commissie, waar het Nederlandse onderzoek naar de veiligheid en de effectiviteit van vaccins wordt afgestemd met wat andere lidstaten doen.
	Andere monitoringssystemen	De reguliere monitoringprogramma's geven goed inzicht in het vóórkomen van virus bij dieren. Dit is retrospectief onderzoek, en geeft informatie over de bemonsterde periode. Deze onderzoeken zijn kostbaar en vooral het bemonsteren van dieren is arbeidsintensief. LVVN zal met onderzoekers inventariseren of er aanvullende monitoringssystemen kunnen worden uitgevoerd. Als voorbeeld zou de rioolwatermonitoring op SARS-CoV-2, uitgevoerd door RIVM, kunnen zijn. Het is aan onderzoekers om mogelijkheden te verkennen. In overleg met LVVN en VWS zal worden gekeken naar haalbaarheid, effectiviteit, efficiency en kosten. Een verkennend gesprek zal worden gevoerd in de eerste helft van 2025.
HOOFDSTUK 5: INTERNATIONAAL		
	Internationale samenwerking op vogelgriep om nieuwe varianten te signaleren en de kans van het ontstaan en verspreiden hiervan te verkleinen. Agendering Vogelgriep op Europees niveau (EU) en wereldniveau (WOAH)	Nederland heeft binnen het Europees gezondheidsbeveiligingscomité (HSC) herhaaldelijk aandacht gevraagd voor de vogelgriep, en in het bijzonder de noodzaak voor nauwe samenwerking tussen humane en veterinaire sectoren. De HSC heeft een 'opinie' gepubliceerd met aanbevelingen voor nadere acties voor de humane en veterinaire sector (One Health).
	Aankoop vaccins via EU Joint Procurement	<ul style="list-style-type: none"> • De Europese Commissie heeft voorgesteld humane vaccins tegen de vogelgriep (variant H5N8) Europees in te kopen via een gezamenlijke aanbesteding (Joint Procurement). • Nederland heeft 51.000 vaccins inmiddels afgenomen en deze zijn in het vierde kwartaal 2024 uitgeleverd.